

Zaproszenie na konferencje

Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Fundacja Księstwo Ziębickie zapraszają do udziału w konferencji naukowej:

OPACTWO CYSTERSÓW W HENRYKOWIE - HISTORIA I DZIEDZICTWO ARTYSTYCZNE

Ufundowany z inicjatywy księcia Henryka I Brodatego w latach 1222-1227 klasztor w Henrykowie odegrał w dziejach Śląska i Europy Środkowo-Wschodniej ważną rolę artystyczną, gospodarczą i kulturotwórczą. W przeciwieństwie do opactw w Lubiążu, Krzeszowie czy Trzebnicy nie zyskał on jednak odpowiadającej jego randze monografii artystycznej¹. Należy zatem podkreślić, że znaczenie klasztoru i związanych z nim fundacji opiera się zarówno na średniowiecznej architekturze kościoła, który stanowi jedno z pierwszych dzieł wczesnego gotyku na ziemiach polskich, jak i na jego bogatym wyposażeniu. Składają się nań relikty średniowieczne, do których zalicza się przede wszystkim nagrobek księcia ziębickiego Bolka II i jego żony Juty umieszczony w przylegającym do prezbiterium mauzoleum. O obliczu świątyni decydują jednak przede wszystkim dzieła powstałe w okresie baroku - okazały ołtarz główny, łączony z działalnością lubiąskiego warsztatu Matthiasa Steinla, znakomite malarstwo Michaela Leopolda Willmanna i Christopha Liški, jak i najbogatsze w naszej części Europy barokowe stalle, z niezwykle, ekspresyjnymi figurami zaliczanymi do tzw. „śląskiej maniery barokowej”. Po kasacie zespołu klasztornego w 1810 r. przeszedł on na własność m.in. książąt sasko-weimarskich, którzy uczynili zeń swoją rezydencję i nadali barokowemu kompleksowi i jego otoczeniu pałacowy charakter, z rozległym angielskim parkiem. Opactwo henrykowskie to nie tylko dzieła architektury, rzeźby i malarstwa, ale również rozwinięta kultura literacka (o czym najlepiej świadczy słynna *Księga Henrykowska*) oraz muzyczna, dotąd najmniej znana.

Planowana na 23-24 października 2026 r. konferencja naukowa odbędzie się w Henrykowie i ma mieć charakter interdyscyplinarny, aby ukazać jak najszersze spektrum działalności tutejszych zakonników. Niezwykle istotne jest jej przedstawienie w szerszym kontekście

¹ Kilka lat temu ukazała się publikacja pt. *Klasztor cysterski w Henrykowie. Historia-współczesność-przyszłość*, red. Kamil P. Pawłowski, Henryków-Ziębice 2021, która może być wprowadzeniem do dalszych szczegółowych studiów nad dziejami opactwa.

obejmującym nie tylko obszar Śląska, ale również dawne hrabstwo kłodzkie oraz dobra klasztoru w Zirc na Węgrzech, który w 1699 r. został przejęty przez henrykowskich cystersów. Pragnieniem organizatorów jest zatem ukazanie opactwa w Henrykowie nie tylko jako ważnego ośrodka monastycznego i gospodarczego, ale także ponadregionalnego centrum kulturowego i artystycznego, którego ranga wykraczała daleko poza obszar dawnego księstwa ziębickiego.

Do udziału w konferencji zapraszamy historyków sztuki i architektury, historyków, muzykologów i historyków literatury. Przewidujemy druk wygłoszonych referatów.

Zgłoszenia dwudziestominutowych wystąpień w formie krótkiej informacji (od 900 do 1800 znaków ze spacjami) wraz z afiliacją prosimy kierować do dnia 30 kwietnia 2026 r. na jeden z podanych adresów:

dr hab. Rafał Eysymontt, eysymont@uni.wroc.pl

dr Dariusz Galewski, darekgalewski@interia.pl

dr Radosław Gliński, glinrad@gmail.com

Komitet redakcyjny zastrzega sobie prawo wyboru referatów.